

TĖVIŠKĖS

AIDAI

Nr 10 (1794) 1992 m. kovo mėn. 17 d.

XXXVII METAI

Melbourne

TAUTOS KANČIOS ATMINTIS

Prieš penkiasdešimt metų, birželio 24-osios nakties tylą sutrikdė mirstančių žmonių dejonės. Zuvo 73 žemaičiai, į kapo duobę nusinešdami jų žiaurios mirties paslaptį. Užmerkė akis jauni vyrai, neišvydę savo artimųjų, mirstant regėdami ne jiems mielų žmonių, o žmogžudžių veidus.

Daug metų Rainiuose įvykusi tragedija buvo slepiama nuo mūsų. Tačiau iš artimųjų širdžių Rainių kankinių atminimo nepajėgė išplėsti nei tremtys, tardymai, persekiojimai, nei visagalis laikas.

Birželio 23-ąją iš visos Lietuvos kampelių, taip pat ir tautiečiai iš užsienio šalių rinkosi į Rainius pagerbti atminimo tų, kurie nenorėjo paklusti svetimšalių smurtui, neišdavė savo idealų ir kankinami, liko ištikimi Nepriklausomai Lietuvai. Jaudinantis buvo kankinių artimųjų susitikimas. Jei mirusiųosius suvienijo bendras kapas, tai gyvuosius netekties skausmas, liūdni tų dienų prisiminimai.

Tragiškos sukakties paminėjimas prasidėjo nuo buvusiojo kalėjimo, kuriame žemaičių vyrai praleido paskutines gyvenimo dienas. Prisiminė nukankintą tėvą Aukščiausiosios Tarybos deputatas Liudas Simutis, čia kalėjusį ir Rainiuose nužudytą brolių - rašytojas, dabar gyvenantis Belgijoje, Eduardas Cinzas. Paminėjime taip pat kalbėjo Respublikos vicepremjeras Zigmas Vaišvila. O Sąjūdžio rajono taryba ir Lietuvos laisvės lygos rajono skyrius žudynių Rainių miškelyje 50-osios sukakties minėjimo dalyvių vardu pasiuntė Lietuvos Respublikos Aukščiausiajai Tarybai rezoliuciją, prašydami artimiausiu metu priimti įstatymą, kurio projektas jau yra parengtas „Dėl senaties netaikymo komunistiniam režimui už jo įvykdytus nusikaltimus prieš žmoniją Lietuvos teritorijoje“.

Liūdna, daugiakūstantinė žmonių eiseną patraukė į kapines, kur žuvusiųjų giminės ir artimieji, Lietuvos Respublikos Tarybos deputatai padėjo ant kankinių kapo vainikus, gelės, uždegę žvakutes. O iš čia, giedodami Kalnus, žmonės suko link Rainių. Eitynių priekyje - Žemaičių vyskupas Antanas Vaičius ir kunigai iš visos Lietuvos. Sunki buvo ta kelionė kankiniams, ne lengvesnis kelias ir mums, permainingo ir sunkaus darbo nevalgintiems keliauninkams. Tačiau eisenoje, šalia lazdele pasiremiančios senutės, kantriai tipeno ir mažas vaikutis. Ėjo lietuviai, suvienyti bendro skausmo ir laisvės troškimo, išsaugoję savo

Koplyčia Rainių kankiniams paminėti.

žuvusiųjų tėvynainių atminimą. Rainių miškelyje, kuris turėjo, bet nepaslėpė svetimšalių, o ir mūsų suklaidentų tautiečių niekšišką darbą, įtikinamai skambėjo poetų posmai, skaitomi aktorius Laimono Noreikos ir Žemaitės liaudies teatro aktorių.

O prie Kančios koplyčios daugiakūstantinė minia susikaupė maldai ir atgailai. Sventas Mišias aukojo Telšių vyskupas Antanas Vaičius, pamokslą sakė monsinjoras Alfonsas Svarinskas, Vyskupas laimino susirinkusiuosius į tragiškų metinių minėjimą, pašventino

koplyčią. Jo žodžiais tariant, reikėjo mums tos Kančios koplyčios, įamžinusios tautos kančios atminimą ateinančioms kartoms.

Koplyčios pašventinimo ceremonijoje kalbėjo Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko pavaduotojas Česlovas Stankevičius, Rajono tarybos pirmininkas Rimas Linkus, žuvusiųjų artimųjų vardu - Aldona Satkuvienė, Žemaičių kultūros draugijos pirmininkas Stasys Kasparavičius, rašytojas, (Nukelta į 3 psl.)

Procesija į Rainių Miškėlį

Atgailos ir Kryžiaus prasmė

Laikotarpį, skirtą pasiruošti Velykoms, vadiname Gavėnia. Gavėnia - tai atgailos laikas. Pagrindinis atgailos tikslas yra stiprinti bei grūdinti valią, kad ji nepalūžtų ir lengvai nenusileistų jausmams. Visais amžiais žmogus gal per daug stengėsi lavinti protą, o per mažai dėmesio rodė valiai. Bet kažin ar valia nėra svarbesnė už protą? Juk išlavintas protas be stiprios valios gali tik rafinuotesniais keliais nuvesti žmogų į pražūtį.

Jeigu kam atrodo, kad gavėnia yra liūdesio laikas, tai tik tokio liūdesio, kuris netampa nusiminimu, bet persikeičia į ryžtą stengtis, dirbti, kovoti, kad liūdesys pavirstų džiaugsmu. Jeigu gavėnia yra kančios laikas, tai tik tokios kančios, kuri žmogaus neslegia, lyg našta, o tik išaugina galingus sparnus pakilti į aukštumas, virš visų žemės rūpesčių ir vargų.

Gavėnios atgailos simbolis yra kryžius. Senovėje kryžius buvo paniekos ženklas, o dabar jis yra virtęs garbės simboliu. Pirmiau kryžiuodavo didžiausius nuskaltėlius, o dabar prie krūtinės kryžių sega herojams. Si kryžiaus prasmės permaina įvyko tada, kai Dievas-Žmogus laisvai pasirinko kryžių, kad iškeltų tai, kas buvo paniekinta, kad suteiktų gyvenimą mirti pasmerktam žmogui, kad įprasmintų mūsų žemės kelionę, kur kiekvienas turi nešti vienokį ar kitokį kentėjimo kryžių. Suprasti kryžiaus prasmę ir vertę nėra lengva. Tai stengėsi išaiškinti visų laikų filosofai, bet žmogiškoji filosofija atsakymo nedavė. Nuostabioji kryžiaus prasmė aiškiai sušvinta ir kentėjimo vertė tampa suprantama tik tada, kai tikėjimo akimis pažvelgi į Nukryžiuotąjį, kuris savo kančia ir kryžiumi užpelnė žmonijai prisikėlimą.

Pučo kaltininkas yra KGB

Rusijos parlamento komisija pradėjo tirti rugpjūčio mėnesį įvykusio nesėkmingo perversmo aplinkybes. Vakarykščiame posėdyje kalbėjęs buvęs sovietinio saugumo viršininkas Vadim Bakatin išreiškė nuomonę, kad dabartinė padėtis Rusijoje yra pavojingesnė negu praėjusių metų rugpjūčio mėnesį.

Pagal perversmą tiriančios parlamentinės komisijos išvadas, nesurasta jokių dokumentų galinčių įrodyti, kad perversmo parengime dalyvavęs ir buvęs Sovietų Sąjungos prez. Gorbačiovas. Pagrindinis pučo kaltininkas yra sovietų Valstybinio Saugumo komitetas - KGB. Komisijos surinktais duomenimis, anuo-metinio KGB viršininko Kriučkovo įsakymu, saugumas atidžiai sekė ne tik Jelciną, bet taip pat ir kai kuriuos perversmo organiztorius, tarp jų buvusį viceprezidentą Janajevą ir buvusį parlamento pirmininką Lukianovą. Rusijos parlamento komisijos pirmininko Stepashin'o įsitikinimu net ir šiuo metu KGB nėra nutraukusi savo veiklos ir užsikonspiravusi, atidžiai sekanti dabartinį Rusijos gyvenimą, jo žymesnius politinius veikėjus.

Septintasis Pasaulio Lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas

ĮVYKIAI

Lietuvių mokslo, kaip ir visos tautos, istorijos puslapius rašė ir baltasis, ir juodasis metraštininkai. Galime didžiulius turį seniausią Rytų Europos universitetą, kuris pustrėčio šimtmečio švietė ne tik lietuviams, bet ir kaimyninėms tautoms, kol jį ištiko tas pats tragiškas likimas, kaip ir mūsų tautą. Rytų despotai išdraskė šį mokslo ir kultūros židinį. Jo profesoriai ir auklėtiniai išsklido po carų imperiją ir kitus kraštus, pasiekė net tolimosios Amerikos krantus. Ir tai buvo tuo laiku, kai Universitetas buvo pasiekęs žymių aukštumų, kai Europoje prasidėjo gamtos mokslų revoliucija. Lietuvos mokslininkai papuošė kitų tautų mokslo istorijos puslapius. Dažnai net nežinoma ar nutylima, kad jie mūsų krašto žmonės. Buvo norima ištrinti Lietuvos vardą iš pasaulio žemėlapių, sugalvojus jam šiaurės vakarų krašto pravardę. Rusų ekspansionizmo ideologai skelbė Lietuvą esant nuo neatmenamų laikų rusų žeme (panašios mintys nesvetimos ir dabartiniams Kremliaus valdovams). Jekaterina II teigė, kad Lietuvą reikia „demoralizuoti, nutautinti ir nukatalikinti“. Prasidėjo varžymas visko, kas galėjo stiprinti krašto kultūrą, tautinį susipratimą. Nepaisant visuomenės pastangų, Lietuva beveik 90 metų išbuvo be aukštosios mokyklos. Nežinome pasaulyje kitos tautos, kuri turėtų savo kalboje žodį „knygnešys“, gerai pažįstamą mums, lietuviams. Kuri iš Europos valstybių gali pasigirti tokiais „kultūros laimėjimais“, kaip gimtosios spaudos draudimu, mokyklų uždarinėjimu, „daraktorių“ institutu, gimtojo žodžio ir jo gynėjų bei puoselėtojų - daraktorių bei knygnešių - persekiojimu ir trėmimu? O visa tai karti XIX a. pabaigos - XX a. pradžios lietuvių patirtis ir kultūrinis kraštis.

Tačiau tautoje glūdėjo didžiulės atsparos jėgos. Nors aristokratija, kuri tais laikais turėjo vadovauti tautai, nuėjo tarnauti svetimiems dievams, paprastas kaimietis išlaikė lietuviškumą, savo kalbą, papročius. Iš sodžiaus kilusi inteligentija pakeitė nutautusią aristokratiją. Prasidėjo audringa tautinio atgimimo era. Pagaliau, palankioms sąlygoms susiklosčius, po ilgos carizmo okupacijos nakties išaušo rytas ir dvi dešimtys metų švietė laisvės saulė, sustiprinusi tautos dvasią ir padėjusi pagrindus visam tolesniam mūsų gyvenimui. Nepriklausomos Lietuvos laikotarpis praturtino mūsų intelektualines jėgas. Išaugo nauja inteligentijos karta ir jau gana pajėgus mokslininkų branduolys, galėjęs toliau ugdyti savus kadrus ir išeiti į pasaulinę areną. Šio laikotarpio reikšmė neužgėso ir per naują ilgą okupaciją, kai buvome

Jonas Kubilius
Akademikas, profesorius
Septintojo Pasaulio lietuvių
mokslo ir kūrybos Simpoziumo
Garbės pirmininkas

priversti laiką skaičiuoti pagal paskutinės pasaulio imperijos sostinės kurantų dūžius. Kad neišblėso laisvės bei dvasingumo spindulys, mes, be abejonės, turime būti dėkingi ne mus tariamai batais apavusios okupacinės valdžios šulams ar jų vietiniams parankiniams, kaip buvome verčiami daryti daugybę metų už kiekvieną ubagišką trupinį, bet tiems ištvermingiesiems, kuriems lauzė, tačiau taip ir nepajėgė sulaužyti stuburo.

Raudonoji ir rudoji okupacijos paliko nesuskaičiuojamą žalą Lietuvai. Ir tai ne tik materialiniai praradimai. Tūkstančiai ištremtų į Rytus ir Šiaurę, barbariškai išžudytų, nukankintų, pagaliau ne iš geros valios emigravusių ir ieškojusių duonos atsitiktiniais darbais Lietuvos mokslininkų, mokytojų, meno žmonių ir visų kitų inteligentijos atstovų, negalėjusių kūrybingai profesionaliai reikštis - didžiausi nuostoliai, kurių pasekmes jaučiame ir šiandien.

Į kovo 11-ąją tauta ėjo ilgą laiką. Rezistencija, prasidėjusi nuo sovietų

okupacijos pradžios, ginkluota kova pokario metais, vėliau kultūrinis pasipriešinimas. Tauta niekada nebuvo užsnūdusi, ji tik laukė progos pakilti galingam žygiui.

Atgimimo potvarkis vienaip ar kitaip paveikė ir visą kultūrą, švietimą bei mokslą. Daug ko jau atsisakėme. Tačiau atsikratyti pasenusia sistema, ardyti jos institucijas yra žymiai lengviau, negu kurti, organizuoti. Mūsų laukia dideli darbai, kuriems atlikti reikia visų mūsų susitelkimo, bendrų pastangų.

Veriasi naujos galimybės mokslinei kūrybai. Iš praeities paveldėjome nemažą, tačiau neracionalią mokslo sistemą, kurioje daug mokslo darbuotojų (daug mažiau mokslininkų), menkai finansuojamų, išmėtytų po įvairias žinybas. Totalitarinis režimas, žlugęs, žmogų, tautinę sąmonę, laisvą kūrybinę mintį, uždėjo savo antspaudą ir mokslui. Mokslė negali būti dogmų. Jis nepripažįsta jokių autoritetų, išskyrus įrodymo, tiesos autoritetą. Mokslo ir kūrybos simpoziumai, pradėti organizuoti lietuvių išeivijos 1969 m. JAV, pagaliau gali vykti ir Lietuvoje. Tai - vienas iš renginių, kurie padės stiprinti tautos kamieno ir išeivijos ryšius, pasitarnaus mokslo plėtrai. Mokslui bei idėjų ir impulsų iš šalies gresia pavojus suvargti.

Kardinolas Samore

Vasario 3 dieną suėjo devyneri metai nuo didelio Lietuvos bičiulio kardinolo Antano Samore mirties. Ta proga prie kardinolo kapo seserų karmeličių vienuolyno koplyčioje Vetralla miestelyje, į šiaurę nuo Romos, šventas Mišias už velionio sielą atnašavo lietuviai dvasininkai - apaštalinis pronuncijus Korėjoje arkivyskupas Jonas Bulaitis, vyskupas emeritas Antanas Deksnys, švento Kazimiero lietuvių kolegijos rektorius prel. Algimantas Bartkus drauge su vicerektorium prelatu Paulium Jatuliu, Italijos lietuvių bendruomenės pirmininkas ir buvęs ilgametis kardinolo Samore sekretorius prelatas Vincas Mincevičius, kunigas profesorius Jonas Juraitis ir pranciškonas kun. Sigitas Jurčys. Arkivyskupas Bulaitis per Mišias tartame trumpame žodyje priminė velionio kardinolo meilę Lietuvai, kuriai liko ištikimas visą savo gyvenimą, nuoširdžiai sielodamasis jos likimu ir konkrečiai daug jai padėdamas sunkiaisiais priespaudos metais. Nebe pagrindo Vatikane buvo vadinamas „lietuvių kardinolu“. Per tautines ar religines šventes dalyvaudamas Romos lietuvių renginiuose, kardinolas Samore visada ryžtingai gynė pavergtos lietuvių tautos teisę į laisvę,

išreikšdavo savo tvirtą įsitikinimą, kad Lietuva atkurs valstybinę nepriklausomybę. Lietuvą yra įamžinęs savo gimtajame Bardi miestelyje, netoli Parmos, šiaurės Italijoje, o Jo iniciatyva čia pastatytame Jaunimo Centre, Aušros Vartų koplyčioje didingos freskos vaizduoja krikščioniškosios Lietuvos istoriją, o ligoninės ir senelių prieglaudos parke pastatytas lietuviškas kryžius. Kuomet kas nors paklausdavo apie jo didelio dėmesio Lietuvai priežastį, kardinolas Samore atsakydavo: Pirmoji meilė niekad neužmirštama, ir primindavo, kad Lietuvoje pradėjo savo pirmąją misiją Apaštalo Sosto tarnyboje. Antanas Samore, kaip nuncijatūros sekretorius, Lietuvoje išbuvo 6-erius metus, nuo 1932 iki 38-ųjų metų. Vėliau ėjo diplomatines pareigas apštalinėse nuncijatūrose Kolumbijoje, Argentinoje ir kitur, sugrįžęs į Romą dirbo Vatikano valstybės sekretorijate, buvo kelių popiežių artimas bendradarbis, eilę metų ėjo Bažnyčios viešųjų reikalų tarybos sekretoriaus pareigas. Lotynų Amerikos kraštai, kuriuose dirbo kardinolas Samore, jam pagerbti išleido pašto ženklus, įmūrijo memorialines lentas. Būtų gražų ir tikslinga, kad ir Lietuva, dabar vėl tapusi laisva ir nepriklausoma, prisimintų ir pagerbtų nuoširdų lietuvių tautos bičiulį kardinolą Antaną Samore gavęs pavadinimu Vilniuje ar kitokiu būdu įamžindama jo vardą mūsų šalyje. LRTV

Spaudos agentūrų žiniomis, Lietuvos užsienio reikalų ministerija rengia pareiškimą dėl Lietuvos ir Lenkijos draugiškų geros kaimynystės santykių. Tikimasi, kad šis pareiškimas galės atverti kelią kontakam tarp Lietuvos ir Lenkijos vyriausybės atstovų, kai jį patvirtins ir pasirašys abiejų valstybių užsienio reikalų ministrai. Bet sunku numatyti, kada tai įvyks. Lenkijos užsienio reikalų ministras pasakė, jos tikisi galėsias aplankyti Lietuvą, bet tik po to, kai lenkų apgyventose Lietuvos srityse bus praveisti rinkimai ir ministro žossiais tariant, - lenkų tautinei mažumai Lietuvoje bus užtikrintos kitos jai priklausiančios teisės.

Sventasis Tėvas privačioje audiencijoje priėmė Rusijos respublikos prezidentą Borisą Jeltsiną su keliais jį lydėjusiais bendradarbiais. Prezidentas Jeltsinas lankosi Romoje, kur buvo labai iškilmingai priimtas pagal valstybės vadovam numatytą protokolą. Per Politinius susitikimus su Italijos valstybės viršūnėmis, Jeltsinas pakartojo, kad Sovietų Sąjunga daugiau nebeegzistuoja, kad nebėra kelio atgal, taip pat užtikrino, kad buvusios Sovietų Sąjungos turimų branduolinių ginklų kontrolė bus patikėta vienam centralizuotam organui.

Lietuvos ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius pareiškė griežtą protestą nepriklausomų valstybių bendrijos kariuomenės vadui maršalui Šapošnikovui dėl sumanymo praveisti Lietuvoje dislokuotų šios kariuomenės dalinių pratimus. Maršalui Šapošnikovui pasiųstame laiške premjeras Vagnorius pažymi, kad jokie kariniai manevrai negali būti vykdomi Lietuvoje nesutarus su Lietuvos respublikos valdžia, kitaip tai būtų tarptautinės teisės normų pažeidimas. Spaudos agentūrų žiniomis, buvusių sovietinių ginkluotųjų pajėgų Lietuvoje vadas tik įspėjo Lietuvos vyriausybę, kad oro erdvės gynybos pajėgos ir sausumos kariuomenė Vilniuje ir apylinkėse vykdys manevrus.

Prezidento Jeltsino dekretu, kaip informuoja užsienio spaudos agentūros, Rusijos federacija savo žinion perima trijose Pabaltijo valstybėse dislokuotas buvusias sovietines ginkluotąsias pajėgas, taip pat Baltijos jūros laivyną, nors sausumos kariuomenė ir laivynas liks pavaldūs Nepriklausomų valstybių sandraugos ginkluotųjų pajėgų vyriausiajai vadovybei. Tuo pačiu buvo pranešta, kad nuo dabar Rusijos federacijos biudžeto lėšomis bus apmokamas vadinamos „šiaurės-vakarų“ karinės apygardos ginkluotųjų pajėgų išlaikymas. Rusijos vyriausybė pranešė, kad tuoj bus užmegztos derybos su trijų Pabaltijo valstybių atstovais, tačiau nepatiksli, kuriais klausimais numatoma su pabaltiečiais tartis.

Jau kelintą kartą Karaliaučiaus krašto lietuviai kreipiasi į Lietuvos vyriausybę, kad kiek tik galima greičiau Karaliaučiuje atidarytų Lietuvos konsulatą. Be konsulato pagalbos jie negali susitvarkyti pilietybės ir visus kitus reiklaus, nes to krašto rusiškoji valdžia nepripažįsta lietuvių tautinės mažumos teisų.

TEVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Kazys Mielდაზის. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$30. Kituose kraštuose \$35. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

Published by Val. Čižauskas
38 Coghlan St., Nidre, 3042
President of the Lithuanian
Catholic Federation

Panevėžio miesto ir rajono Lietuvių mokytojų Katalikų sąjungos

KREIPIMASIS Į JAUNIMĄ

Šiandien mūsų Lietuva klupdama ir keldama sunkiai vaduojasi iš vergijos. Materialiniai nepritekliai, bevaisės politinės diskusijos, žmonių susvetimėjimas, abejingumas - tai tik dalis blogybių, temdančių mūsų ateities viziją.

*Pažinę protėvių stiprybę,
Atskyrę mela nuo tiesos,
Vardan laisvos, laimingos Lietuvos,
Mūs ainių išsvajotos, amžinos,
„Paimkim arklą, knygą, lyrą“
Ir eikime su kyržium lig aušros
Atminę knygnešius, jų auką, meilę,
ryžtą
Pakilkime prikelt naujam
gyvenimui Tautos.*

Ir Tu, Jaunime, gražiausias Tėvynės žiede, išsaugojai nepakantumą blogiui, tiesos ir laisvės troškimą. Tau svetimas konformizmas, sandėris su sąžine, skambūs žodžiai ir deklaratyvios frazės. Savo poziciją Tu įrodei niūrią naktį, kai kėlei trispalvę ir šūkį „Laisvę Lietuvai!“, kai platinai pagrindinio literatūra, kai krūtine uždungei laisvą žodį prie Spaudos

Kun. Robertas Pukenis
Panevėžys

rūmų ir Telebokšto.

Jaunimas pirmasis pradėjo domėtis dvasiniu pasauliu: Joga, Krišna, Rericho ir Vydūno filosofiniais veikalais.

Ieškodami dvasinės atramos, šiandien veidu atsisukę į mūsų Tėvynės istoriją, suvokėme, kad Lietuva buvo pati galingiausia, kai ėjo su Kristumi. Švari, graži ir legendomis apipinta buvo pagoniškoji Lietuva, bet, deja, tamsi, o krikščioniškoje Europoje tuo metu jau klestėjo architektūra, dailė, literatūra, mokslai.

Karalius Mindaugas, praaugęs savąją epochą, apsikrikštijo ir norėjo Tau krikščioniškosios laimės. O Vytautas Didysis jau pats savo ranka krikštijo tautiečius ir jungė juos lemiamai kovai.

Niūriais carinės priespaudos laikais kunigo Mackevičiaus įžiebta sukilimo kibirkštis ir šiandien negęsta mūsų širdyse. O komunistinės reakcijos dešimtmečiais Bažnyčia buvo

vienintelė laisvės sala, atlaikiusi žiauriausias represijas, bet neišdavusi savo idealų, nenuėjusi tarnauti brutaliai okupantų jėgai.

Jaunime, Tavo ieškojimų kelyje - Kristus. „Aš esu Kelias. Tiesa ir Gyvenimas“. Jis savo žodžius įrodo darbais. Kristus išlaisvina pavergtuosius, akliams gražina regėjimą, sukyla prieš gobšuolius, meilę išaukština pakeldamas ją į sakramento lygį, o visuomenę įvykdo dvasinį perversmą.

Kristus - tai kova ir pergalė, amžina jaunystė, išsipildanti viltis.

Tik tikėjime mes atrasime tikrąjį humanizmą ir dvasinę užuovėją žvarbių vėjų skalaujamame susvetimėjusiame pasaulyje.

Lietuvių mokytojų katalikų sąjunga savo viltį nori išreikšti B. Brazdžionio žodžiais:

*Pro žemės skausmo paskutinę viziją
Gal prasiverš malda brangiausio
mano kojų, kraujo upeliu,
Iš apsiniaukusio dangaus, kely, kur
nesugrįšo jie,
Gal grįš, gal grįš iš šimto vienas
grįžtančių keliu...*

Visų dienų diena

Žmogus yra ieškotojas. Jį domina nauji daiktai, stebina ir žavi nematyti reiškiniai, traukia viskas, kas nauja, nepatirta, mažiau pažįstama. Dėl šitų savybių ir kūrybiniam polėkiams nėra galo, o bet koks išradinumas, siejamas su talentu, yra laukiamas, pageidaujamas, nes patenkina tą susidomėjimo trauką. Būna betgi dienų ir visus patraukiančių suėjimų, kurie matuojami kitais kriterijais, vertinami ne pagal meninio pajėgumo įnašus. Jie stovi visai kitoje plotmėje, turi su niekuo nepalyginamą padėtį. Tai mūsų Vasario 16 minėjimai.

Dauguma išeivių Vasario 16 už Lietuvos ribų šiais metais mini jau 48-tą kartą. Karui dar nepasibaigus ir Vokietijai tebesipriešinant, pirmoji Nepriklausomybės šventė, keliaujant kažkur į nežinią, daugelyje vietų tebuvo labai kukliai ir atsargiai paminėta. Pasibaigus karui ir susiorganizavus gyventi lietuviškai, Vasario 16-toji tapo to naujojo gyvenimo veidrodžiu: viską, ką turėjome geriausio, dėjom į tos šventės iškilmingumą, kad plačioji aplinka ir pokariniai mūsų globėjai pamatytų, kas iš tikrųjų esame ir ko siekiame. Kiek svetimtaučiai pamatė ir kaip vertino tas mūsų pastangas, sunku būtų apibendrinti. Daug kas priklausė nuo to, kaip buvo sugebėta reprezentuoti, kokiam iškilmių programos punktui teikta daugiau dėmesio, pagaliau kokio išsilavinimo ir kokių pažiūrų globėjai dalyvaudavo. Jei stovyklinio gyvenimo uždarme ir nedaug kas prasiskverbėdavo į gyvenamojo krašto platumas, visos rengtos iškilnės, nors ir maža blankia atošvaiste atspindėdavo prarastą nepriklausomą Lietuvą. Ir juo ką nors panašiau padarydavome į tai, kas būdavo Lietuvoje, juo aiškiau jausdavomės esą savotiški nebegrižtančios praeities pakartotojai. Iš atminties, iš kai kurių išsivežtų knygų stengdavomės

kopijuoti beveik viską, kas tokiomis progomis darydavosi Lietuvoje. Šitokioje aplinkoje mokėsi ir brendo jaunimas, kurio buvo tūkstančiai. Toks nepriklausomos Lietuvos modelis išsilaikė trejetą metų iki pirmųjų pasiūlų keltis į užjūrius pastovesniam įsikūrimui.

Vasario 16-toji nebuvo užmiršta nė keliantis į naująjį gyvenimą. Tie, kuriems pasitaikė keliauti laivu vasario viduryje - ne vienas prisimena kur nors kampelyje deklamuoatą Maironį ir iki graudulio sugiedotą Tautos himną. Išeivijoje, kur mažiau surasta prieškarinės bangos išeivių, arba ir iš viso kur jų nebūta - Vasario 16 minėjimo pobūdis diegtas jau įsisavinta tradicija. Kai kur derintasi su ankstesniųjų veikėjų nustatyta tvarka bei papročiais. Nežiūrint kiek ir kur būta techninių nesutarimų, vasario 16 minėjimai ir čia tapo tautines veiklos, solidarumo bei ryžto pagrindine demonstracija,

nuolat kitataučiams kalbančiu balsu apie siekius visais galimais būdais kovoti už Lietuvos valstybės atstatymą. Metai po metų bėgo praėtin. Keitėsi žmonės ir vardai, augo ir brendo jau čia gimusi karta, dėl kurios išlaikymo lietuviškame kelyje steigtos mokyklos, organizacijos, stovyklavietės, dėta labai daug pastangų šeimose. Šiandien galime tarti: vis dėlto išeivių pastangos neatsimušė žirniais į sieną. Pradeda ryškėti tų pačių daiktų kiti atspalviai. Vasario 16-toji jau ir į pačią jauniausiąją kartą yra stipriai įaugusi. O kad ieškoma būdų kaip tą didžiąją šventę kitaip paminėti, tas tikrai rodo nenorą sustingti monotonijoje. Kad ir kaip bejaustum pareigą Vasario 16 minėjime dalyvauti, išradingos naujovės sukelia ir patrauklumą. Mūsų atžalynas ir jo atžalėlės sugeba ieškoti naujų įforminimų, kartu ir turiniui suteikiant stiprinančios atgaivos. Visa tai yra būtina vis greitėjančios kaitos poveikiuose.

C.S. („T.Z.“ Nr. 7)

Naujasis Apaštalų Sosto nuncijus pakelyje į Pabaltijo valstybes

Naujasis Apaštalų Sosto nuncijus Lietuvai ir kitiem Pabaltijo kraštams, arkivyskupas Mullor Garcia, šveicarų avialinijos „Swissair“ lėktuvu pasieks Vilnių. Tuoj po atvykimo, popietiniu metu, kaip informuoja spaudos agentūros, arkivyskupas Mullor Garcia nuvyks pasimelsti prie Aušros Vartų Gailėtingosios Dievo Motinos paveikslo, kiek vėliau, drauge su Lietuvos vyskupais koncelebruos šventas Mišias Vilniaus arkikatedroje. Vasario dešimtąją, apaštalinis nuncijus Mullor Garcia įteiks savo įgaliojimus Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkui Vytautui Landsbergiui ir tuo pačiu jau pradės oficialiai eiti diplomatines pareigas Lietuvoje. Kiek vėliau, arkivyskupas Mullor Garcia įteiks įgaliojimus taip pat

Estijos ir Latvijos valstybių vadovam, mat yra gavęs pavedimą atstovauti Apaštalų Sostui visose trijose Pabaltijo republikose, tačiau pastoviai gyvens Vilniuje. Apaštalinis nuncijus sugrįš į Lietuvą po beveik 52-jų metų, tai yra po 1940-ųjų, kai bolševikam okupavus kraštą, tuometiniam nuncijui arkivyskupui Centoz buvo įsakyta per kelias dienas apleisti Lietuvą. Tačiau diplomatiniai santykiai tarp Lietuvos ir Apaštalų Sosto tam tikra prasme niekad nenutrūko, nes Apaštalų Sostas nepripažino teisėtu prievartinio Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą ir pagal šį nusistatymą leido toliau veikti prie Vatikano akredituotai Lietuvos diplomatinei atstovybei. Abipusiški diplomatiniai santykiai tarp Lietuvos ir Vatikano buvo atnaujinti praėjusių metų rudenį.

LRTV

Ar pasitrauks Rusų kariuomenė iš Lietuvos

Buvusios sovietų okupacinės kariuomenės Lietuvoje pirmasis dalinys - priešlėktuvinės gynybos batalionas, - spaudos agentūrų žiniomis, pasitraukė iš Mickūnų, kur buvo dislokuotas, bet pajudėjo ne link sienos su Baltarusija o į kitą vietą prie Vilniaus. Dėl to buvo atšauktos Mickūnų bazėje numatytos vadinamos atsisveikinimo su kariškiais iškilnės. Lietuvos vyriausybės atstovas pasakė žurnalistam, jog rusam buvo paaiškinta, kad kariuomenės išvedimas reiškia dalinių perėjimą per valstybinę sieną ir pasitraukimą iš Lietuvos teritorijos, o ne jų perkėlimą iš vienos vietos į kitą. Rusų kariuomenės atstovas, iš savo pusės, patvirtinęs, kad priešlėktuvinės gynybos batalionas šiandien tebuvo perkeltas iš Mickūnų į kitą vietą, užtikrino, kad batalionas pasitrauks iš Lietuvos teritorijos kovo 3 d. Rusijos užsienio reikalų ministerijos atstovas Churkinas pažymėjo, kad bataliono išvedimas iš Lietuvos nėra vien simbolinės reikšmės gestas, bet kariuomenės pasitraukimo pirmasis etapas. Ministerijos atstovas nepasakė per kurį laiką iš Lietuvos bus išvestos buvusios sovietų ginkluotosios pajėgos, nurodė, jog tai priklausys nuo to, kaip greitai Rusija pajėgs išspręsti sugrįžtančių karių ir jų šeimų apgyvendinimo problemą ir socialinio aprūpinimo problemas. Apžvalgininkai mano, kad kariuomenės išvedimo klausimas bus greičiau sprendžiamas, kai Baltijos valstybių sostinėse pradės veikti Rusijos ambasados. Spaudos agentūrų žiniomis, ambasados bus įkurtos artimiausiu laiku.

LRTV

TAUTOS KANČIOS ATMINTIS

(Atkelta iš 1 p s l.)

Aukščiausiosios Tarybos deputatas Stasys Kašauskas. „Nuo senų senovės žmonės statė paminklus žymiesiems įvykiams įamžinti, - kalbėjo rašytojas. - O mes pastatėme paminklą kančiai atminti. Tą kančios naktį su 468-tuoju atkurto nepriklausomos valstybės rimties vakaru šiandien sujungė Kančios koplyčia“.

Koplyčia turėjo būti pastatyta prieš penkiasdešimt metų. Bet pradėtą statybą nutraukė įsigalėjęs komunistinis teroras. Tad dabar ji, pagal architekto Jono Virako projektą, pastatyta Zemaičių kultūros draugijos iniciatyva iš Lietuvos žmonių ir užsienyje gyvenančių tautiečių aukų.

Prie Kančios koplyčios tą vakarą priėmė priesaiką krašto apsaugos vyrai. Jie pasiryžė saugoti mūsų kraštą ir neišduoti idealų, už kuriuos buvo kankinami ir nužudyti 73 Zemaičių žemės vyrai. Dabar minimas ir 74-as Rainių kankinys. Kapo duobė priglaudė kareivį, nepaklūsų žmogžudžių norams. Tad jų ir visų mūsų žuvusių kraštiečių atminimą nuo šiol saugos kukli Kančios koplyčia.

(Iš „Kalvotoji Zemaitija“)

Paminklas „Žiburio“ gimnazijai Prienuose

Pagerbti žiburiečiai partizanai

1918 m. kun. Pelikšas (jis rašė savo vardą su P - Pelikšas) Martišius, gavęs „Žiburio“ draugijos įgaliojimus, atvyko į Prienus ir įsteigė progimnaziją, kuri po keleto metų išaugo į 8 klasių gimnaziją. Iš pradžių gimnazija išsinuomojo patalpas J. Silvanavičiaus namuose. 1918 m. birželio 4-6 d. vyko įstojamieji egzaminai, o mokslas prasidėjo rugsėjo 1 d. Į amžių nebuvo atsižvelgta, nes dėl nenormalių karo meto sąlygų daugelis jaunuolių negalėjo tęsti mokslų. Į I klasę buvo priimta 38 mokiniai, į II 48. (73 berniukai ir 14 mergaičių). Mokyklos direktorius kun. P. Martišius pasiryžo statyti mokyklai namus, nes lenkininkų įkalbėtas namų savininkas J. Silvanavičius nenorėjo nuomos pratęsti lietuvių mokyklai. Vieta gimnazijai statyti buvo parinkta ant kalniuko prie Nemuno, netoli klebonijos ir bažnyčios, kur kadaise buvo senos kapinės ir dar stūksojo keletas kryžių, žyminčių, kad čia buvo laidojama mirusieji. Prieš kun. P. Martišių buvo susidariusi opozicija, kuri priekaištavo, kad išniekinamas mirusių atminimas.

Nesant tinkamesnės vietos, kun. P. Martišius, nepaisydamas opozicijos, pradėjo gimnazijos rūmų statybos darbus. Jis važinėjo į parapijas, rinko bažnyčiose pinigų, ragino tėvus leisti savo vaikus į jo įkurtą mokyklą. Jis pats važinėjo pas girininkus, supirko miško medžiagą, vežė į lentpjūtę, samdė statybininkus. 1920 m. pavasari sparčiai vyko gimnazijos rūmų statyba, o rudenį jau galėjo čia mokyti keturios klasės. Statyba buvo baigta 1924 m., o 1925 m. išleista pirmoji abiturientų laida - 19 asmenų. Dešimtis Lietuvoje likusių 1975 m. liepos 4 d. buvo susirinkę į Prienus atžymėti gimnazijos baigimo 50 metų sukaktį.

1928 m. gimnazijai švenčiant pirmojo dešimtmečio sukaktį, dir. kun. P. Martišius dvasiškos vyriausybės buvo pakeltas garbės kanauninku, o Lietuvos vyriausybė jį apdovanojo DLK Gedimino III laipsnio ordinu.

Nors kun. P. Martišiaus vadovaujama gimnazija buvo katalikiška, bet joje vyravo demokratinė tolerantiška dvasia ir nuotaika. Be lietuvių vaikų, čia mokėsi vokiečių evangelikų, o vėliau ir daug žydų tautybės mokinių. Ir nuostabu, kai daugelis privačių gimnazijų buvo

Spaudos

agentūros informuoja, kad Pasaulinio Banko nuomone, Lietuvai nesą reikalo paskubinti tautinės valiutos įvedimo vietoje tebekursuojančio rublio. Pasaulinio Banko ekspertų parengtame raporte apie Lietuvos ekonominę padėtį pažymima, kad Lietuvos tautinės valiutos įvedimas savaimė negarantuotų jos konvertibilumą ir automatiškai nelikviduotų infliacijos tendencijas. Finansinių ekspertų nuomone, ypač svarbu imtis reikiamų priemonių užsitikrinimui, kad nacionalinės valiutos įvedimo pasekmėje nenutrūktų Lietuvos ekonominiai ryšiai su Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalimis.

suvaištybintos, ši gimnazija išliko „Žiburio“ iki Lietuvos okupacijos 1940 m.

1940 m. rudenį „Žiburio“ gimnazija buvo perorganizuota į vidurinę mokyklą, o sutanuotas direktorius kun. P. Martišius turėjo atsisveikinti ir išeiti dirbti į Prienų parapiją. Tik išvijus bolševikus iš Lietuvos, jis vėl grįžo į gimnaziją direktoriaus pareigoms. Vokiečių okupacijos metais jis patyrė daug sunkumų ir nemalonumų. Daugelis jo mokinių žydų tautybės buvo nacių sunaikinti, vokiečiai gaudė mokinius Reicho darbo tarnybai. Mokiniais slapstantis, direktorius ir mokytojai buvo terorizuojami rudmarškinų.

1944 m. bolševikams išstūmus iš Lietuvos vokiečius, Prienų švietimo skyrius laikinai pavedė direkt. P. Martišiui sudaryti mokytojų kolektyvą. Mokslui prasidėjus, jis vėl buvo atleistas ir grįžo darbuotis į Prienų parapiją.

1956 m. kun. P. Martišiaus statytas mokyklos pastatas dėl nežinomų priežasčių sudegė. Tada vidurinei mokyklai buvo pastatytas mūrinis pastatas, kur kadaise stovėjo evangelikų liuteronų bažnyčia ir prie jos buvo kapinės. Ji vėliau pavadinta, pagerbiant „Žiburio“ gimnazijos atmintį, Prienų „Žiburio“ vidurinė mokykla (Basanavičiaus g. 1, direktorius Juozas Padvelskis).

Šiomet, praėjus 35 metams nuo to laiko, kai sudegė buv. „Žiburio“ gimnazijos pastatas, toje vietoje buvo pastatytas paminklas šiai „Žiburio“ mokslo šventovei atminti. Į šią šventę spalio 5 d. susirinko buvę šios mokyklos mokytojai ir mokiniai. Pamaldas laikė vienas iš buvusių jos auklėtinių kun. Kazimieras Juškevičius, 85 metų, išbuvęs keletą metų Sibiro tremtyje,

A † A Kęstutis Juozas Valiūnas

Seštadienį, sausio 25 dieną, savo namuose prie New Yorko, Jungtinėse Amerikos Valstybėse, mirė žymusis lietuvis visuomenininkas ir politinis veikėjas, buvęs ilgametis Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo komiteto pirmininkas Kęstutis Juozas Valiūnas. Rugpiūčio mėnesį jam būtų suėję 69 metai. Pastaruoju laiku dėl pablogėjusios sveikatos buvo pasitraukęs iš visuomeninės ir politinės veiklos: jis pilnai neatsigavo po to, kai savo namuose buvo plėšikų užpultas ir žiauriai sužalotas. Kęstutis Juozas Valiūnas vidurinius mokslus baigė prieš karą Kaune, aukštuosius mokslus išėjo Vakarų Vokietijoje pokario metais, įsigijo ekonomijos daktaro laipsnį. Vėliau persikėlęs į Jungtines Amerikos Valstybes čia sėkmingai ėmė reikštis ekonominiame gyvenime, drauge su Juozu Kazicku įkūrė tarptautinę prekybos bendrovę. Įsijungęs į politinę veiklą 1966 m. buvo išrinktas Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo komiteto pirmininku, eidamas tas pareigas, ryžtingai darbovosi už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, per susitikimus su užsieniečiais politiniais veikėjais, konferencijas, kėlė pavergtos Lietuvos klausimą ir gynė lietuvių tautos teises. Savo

dabar Plutiškių parap. klebonas.

Iškilmėse gražiai prisiminti Žiburiečiai partizanai. Dalyviai aplankė visas vietas, kur jų kūnai išmesti aikštėje gulėjo ir kur buvo užkasti. Gimnazijos auklėtinis poetas Justinas Marcinkevičius (1949 m. laidos) padeklamavo savo garsųjį eilėraštį, „Sešiolikmečiai“ apie klasės draugus, išėjusius į mišką, kurio pirmas ir antras posmas skamba:

*Sešiolikmečiai, sešiolikmečiai,
trisdešimtųjų metų gimimo,
jauni ir gražūs, liekni kaip medžiai,
vaikiškom rankom šautuvus ima.*

*Laikas atėjo. Taip buvo lemta.
Grįžom į klasę, draugą užkasę.
Laikas per pusę lyg juodą lentą
perbraukė mūsų širdis ir klasę.*

Šventėje dalyvavo buvęs dar Nepriklausomos Lietuvos laikais „Žiburio“ gimnazijos vokiečių kalbos mokytojas Juozas Eidukevičius, 87 m., prel. Andrius Gustaitis, 1930 metų laidos, ir daugelis buv. mokytojų ir mokinių, kurie dabar yra žymūs mokslininkai, pedagogai, profesoriai ir kitų specialybių žmonės.

Nesenai gautame laiške iš Prienų viena buvusi mokinė taip rašo: „Buvo atidengtas paminklas. Atversta knyga dabar žymi tą vietą, kur stovėjo 1956 m. sudegusi mūsų mokykla. Išsipildė pranašiški žodžiai, kurie iškalti ant „Žiburio“ gimnazijos steigėjo kan. P. Martišiaus antkapinio paminklo: „Aš sodinau, bet Dievas davė augimą“.

JAV gyvena dar daug buvusių Prienų „Žiburio“ gimnazijos abiturientų, kurie, nors esant Tėvynei laisvai, dėl tolumo kelio galėjo tik mintimis su savo bendraklasiais dalyvauti šioje šventėje.

Ig. Medziukas
„Draugas“ Nr. 230

Naujos valiutos reikalai

LAT-bos pirm. Vyt. Landsbergis, per spaudos konferenciją Davose, Šveicarijoje pasakė, jog Lietuva tikisi gauti iš Vakarų tarp šimto ir dviejų šimtų milijonų dolerių kreditų nejudomam fondui būsimai nacionalinei valiutai paremti. Tai būtų tartum būsimos nacionalinės valiutos garantijos fondas, kuris padėtų stabilizuoti būsimą Lietuvos valiutinį vienetą. Landsbergis pasakė, kad Lietuva jau pasiruošusi įvesti savąją valiutą, banknotai jau išspausdinti ir yra saugojami Lietuvos valstybiniame banke. Didžioji Britanija ir Prancūzija sutiko paremti Lietuvos nacionalinę valiutą aukso kreditais, kurie prilygtų Anglijoje ir Prancūzijoje nepriklausomos Lietuvos prieš karo deponuoto aukso vertei, tačiau, pasakė Landsbergis, šios sumos nepakanka valiutai garantuoti. Todėl Lietuva tikisi gauti papildomų kreditų iš Tarptautinio Valiutos fondo arba iš kurios nors kitos tarptautinės finansinės institucijos. Landsbergis priminė, kad pavyzdžiui, Lenkija savo valiutai stabilizuoti iš tarptautinių fondų jau prieš dvejus metus gavo net apie du milijardus dolerių kreditų, dar didesnės paskolos savajai valiutai garantuoti dabar siekia gauti Rusijos federacija. Vytautas Landsbergis Davose dalyvavo tarptautinėje konferencijoje pasaulio ekonominiams klausimams. Tarp konferencijos dalyvių buvo įvairių kraštų valstybių ir vyriausybės vadovai. LRTV

Vilniuje pasirašyta Lietuvos-Lenkijos draugystės deklaracija

Lenkijos užs. reikalų ministras Skubiševskis labai teigiamai įvertino lietuvių ir lenkų Vilniuje pasirašytą savitarpio draugystės ir geros kaimynystės deklaraciją, pasakė, kad tą sutartimi pradedamas naujas tarpšnis Lietuvos ir Lenkijos ilgaamžių santykių istorijoje. Deklaracijoje, kurios pasirašymas dėl iškilusių nesutarimų buvo kelis kartus atidėtas, pasirašiusios šalys įsipareigojo gerbti viena kitos nepriklausomybę, suverenitetą, teritorinį vientisumą, pasižada nereikšti teritorinių pretenzijų, gerbti tautines mažumas jom užtikrinant teisę nevaržomai puoselėti savitą kultūrą, kalbą, išpažinti tikėjimą. Mažumų klausimu pasirašiusios šalys įsipareigoja laikytis Europoje galiojančių tarptautinių konvencijų. Kaip pastebi užsienio spaudos agentūros, ypač svarbus yra deklaracijoje minimas pasirašiusiųjų šalių įsipareigojimas gerbti viena kitos teritorinį vientisumą ir nereikšti ateityje jokių teritorinių pretenzijų. Agentūros primena, kad kaip tik kai kurių lenkiškųjų sluoksnių reikštos ir kartais tebereiškiamos pretenzijos į dalį Lietuvos teritorijos smarkiai kenkė lietuvių ir lenkų santykių darniam vystimuisi. Be draugystės ir geros kaimynystės deklaracijos Vilniuje buvo taip pat pasirašytas lietuvių lenkų konsulinė sutartis pagal kurią abiejų šalių piliečiam bus leidžiama be vizų keliauti per Lietuvos, Lenkijos sieną.

16-toji Vasario - Adelaidėje

Vasario 14-tą dieną ALB Adelaidės ap. vald. Liet. Namuose suruošė priėmimą įtakingiems australams - daugumoje parlamentarams, įvairių austral. organizacijų atstovams ir kviestiems lietuviams. Dalyvavo virš 120 asmenų. Reikia įsigyti ir gera turėti draugų, per juos užtarimą ir pagelbą Lietuvai, kartu ir Bendruomenei. 15 d. rytą gražiai paruošta Lietuvių Radijo Valanda.

16-tosios Vasario rytas. Parapijos šventoriuje klegesys, paruoštos vėliavos pakėlimui, girdėt bažnyčioje L.K.M.Dr-jos kalbamas Rožinis už Nepriklausomą Lietuvą, rikiuojasi organizacijų vėliavos, moterys tautiniuose rūbuose, šventiška nuotaika.

Stiprus pakeliantis ir įpareigojantis At-ku pirm. Augustino Kubiliaus žodis, Tautos himnas, keliamos vėliavos. Užgroja vargonai, vėliavos ir procesija žengia bažnyčion prie Altoriaus, baltų žiedų puokštėmis išpuošto, jaunimas atneša ir patiesia Lietuvos vėliavą, vainiką, ramunėlių puokštę,

procesiją užbaigia ateidamas prie altoriaus kun. Klebonas. Pilna bažnyčia maldai už Lietuvą.

Sv. Mišios - padėka Dievui už Lietuvos laisvę - Nepriklausomybės pripažinimo stebuklą. Patarnauja net du tarniukai, Klebono patriotinis pamokslas, skaitymus atlieka 4 mergaitės. Gražios, jautriomis mintimis ir pagaunančiom melodijom jausmus ir širdį siekiančiais garsais, skamba giesmės. Tikinčiųjų maldos skirtos Lietuvai, pakilėjimas, Tėve Mūsų, Komunija... Juk šiandien Vasario 16-toji švenčiama pirmą kartą, kai Lietuva netik Nepriklausoma, bet ir viso Pasaulio valstybių pripažinta Nepriklausoma Valstybe. Juk šiandien visa Lietuva ir visame Pasaulyje pasklidę lietuviai dėkoja Dievui ir prašo Lietuvai vienybės!

Išsiskirstome, kas į Lietuvių Namus, kas į Parapijos salę šventiskoj nuotaikoj papietauti, susitikti, pasidalinti mintimis.

Minėjimas Lietuvių Namuose. Daug žmonių. Sauksmas: „Lietuva,

Lietuva, Lietuva“ ir balsas pasakojantis Lietuvos kančias ir laisvę. Scenoje išsirikiavęs Lituania choras taut. rūbuose, Adelaidės Lietuvių mokyklos vaikučiai praeina iškeldami užrašus valstybių pripažinusių Lietuvos Nepriklausomybę. Tokia ilga grandinė - smagu ir gražu, kad įtraukta mokykla. Pats mažiausias mokinukas išneša mažom raidelėm įrašytą, paskutinę pripažinusių - Ameriką.

Sietynas Kubilius dekalmuoja Maironio „Nepriklausomybę atgavus“ - gražiai, įsijautęs, prasmingais gestais. Ir kaip tinka šiai dienai šis Maironio eilėraštis, nuostabu, lyg šiandien būtų sukurtas. Iškilmingai nuskamba „Kur bėga Sešupė“ C.Sasnausko. Apyl. Vald. pirmininkas J.Stačiūnas skaito gilių minčių poetiškai surymuotą savo žodį. Užbaigia žodžiais: „Jinai gyvuos, gyvuos, gyvuos per amžius visiems vaikams Lietuvos“. „Lituania“ choras dainuoja: „Kur giria žaliuoja“

J.Gaidamavičiaus, „Žemaičių plentas“ A.Bražinsko. Diriguoja N.Masiulytė-Stapleton. Gražiai išpildomos niuansais banguojančios dainos.

Liaudies dainų pynę išpildo Moterų Senjorių Dainos ir Sokio Ansamblis, vadovaujamas G.Vasiliauskienės ir B.Lapsienės ir Taut. Sokių grupė „Branda“, vadovaujama V.Strauko. Gražiai skamba mūsų liaudies dainos, mielas būrelis dainininkių taut. rūbais pasipuošusių, grakščiai darniai susišokusios šokėjos ir „Brandos“ šokėjai. Buvo gražu. Tik labai pasigedau pačio tikrojo jaunimo, kuris, kad ir netaip gražiai ir sutartinai pašoka, bet kažkodėl uždega ir sukelia entuziazmą - dar turime ir jaunimėliol!

Pynę sujungė A.Patupienė, tekstas paruoštas V.Baltučio.

Programa baigta visiems sugiedant „Lietuva Brangi“.

Vėliavų nuleidimas Liet. Namų sodelyje. „Tautos Himnas“, „Marija, Marija“.

Minėjimą suruošė ALB Adelaidės Apyl. V-ba ir ALB Kultūros Taryba. S.P.

A. † A. STEFANIJA JANKAUSKIENĖ

Mirė Adelaidės Liet. Kat. Mot. Dr-jos narė Stefanija Jankauskienė po sunkios ligos aprūpinta šv. sakramentais. Buvo nuoširdžiai lankoma Dr-jos narių ir Dr-jos ligonių lankytojos.

A.†A. S.Jankauskienė Lietuvoje gyveno Kaune. Vyras buvo Kauno policijos viršininkas, užaugino sūnų Algimantą. Pasitraukė į Vokietiją užėinančiam komunistams, 1949 m. emigravo į Australiją. Čia dirbo fabrike, bet atliekamą laiką skyrė lietuviškai veiklai. Vyras buvo nuoširdžiu „Tėviškės Aidų“ korespondentu, Stefanija įsijungė į Liet. Kat. Moterų Draugiją ir uoliai dirbo, buvo Valdybose ir pirmininke, mylėjo dainą, dainavo Lituania chore nuo pat pradžių ir kurį laiką šv. Kazimiero Bažnytiniame chore. Parapijos kūrimosi laiku abudu buvo nuoširdūs padėjėjai ir darbų vykdytojai. Vyras staiga mirė 1969. Sūnus medicinos studijas baigęs tapo daktaru vedė Dalią Levickaite ir apsigyveno Canberroje.

Baigiantis 1991 metams Stefanijos sveikata palūžo. Tarpais vis gulėjo ligoninėje, baigė savo gyvenimo dienas slaugymo namuose.

Mirusioji aŭta Stefanija labai mylėjo Dr-jos vėliavą ir ja rūpinosi, buvo Dr-jos vėliavos nešėja, kur tik reikėjo. Sakė: „Ir mirdama nešiu Dr-jos vėliavą“. Ištesėjo savo žodį, jau vos paeidama, šventėse nešė vėliavą į šv. Kazimiero Bažnyčią pasiramščiuodmam į suolus.

Mirė 10 d. vasario.

Atvyko sūnus su Žmona. Laidotuvių apeigose dalyvavo ir anūkė Kristina su vyru ir žmonos Brolis.

Dr-jos V-ba savo narę nuoširdžiai išlydėjo pas Viešpatį. 13 d. vasario 7 val. vak. dalyvavo Rožinio maldose Sieberto laidotuvių koplyčioje. Kun. J.Petraitis pravedė Rožinį ir maldas, pareiškė šeimai užuojautą ir pagiedojo. 14 d. gedulinės šv. mišios šv. Kazimiero bažnyčioje. Karštą atnešus į bažnyčią pasitiko su vėliava Dr-jos narės tautiniuose rūbuose, nulydėjo iki Altoriaus ir sustojo prie karsto

garbės sargyboje. Klebonas aukojo šv. mišias, pasakė pamokslą, lekciją skaitė Dr-jos pirm. S.Vasiliauskienė taip pat tautiniais rūbais pasipuošusi, Auką atnešė Marti su Anūke, jautriai ilgesingų žodžių giesmes giedojo šv. Kazimiero Bažnyt. choras Nemiros Masiulytės-Stapleton diriguojamas. Po mišių atsiveikimo žodį Dr-jos vardu tarė pirmininkė. Po paskutinių Klebono atliktų apeigų, išlydėjo taip pat su vėliava.

Centennial park kapuose prie duobės kun. Klebono paskutinis patarnavimas - laidojimo apeigos, visi sugiedojo „Tautos himną“, „Marija, Marija“. Tebūna jei lengva, nors ir svetima žemelė, o Sielai

beribis džiaugsmas po žemiškų skausmų. Likusius sustiprinki, Viešpatie.

Parapijos salėje buvo paruošta šermenys. Pradėjo Dr-jos pirm. S.Vasiliauskienė gražia jautria malda, kun. Klebonas palaimino stalus. Salėje, šalia stalų stovėjo pastovėlis ant kurio gėlių puokštele papuošta nuotrauka - mūsų A.†A. Stefanija su vėliava.

Pasišnekėjome, pasiguodėme ir išsiskirstėme į savo mielus namučius, kaikiuriem skausmo kupinus... Teneša Ji savo pamiltą vėliavą dabar jau be rūpestėlių - tyro džiaugsmo vėliavą pas Viešpatį! S.P

ADELAIDĖS KRONIKA

50 metų Vedybų Sukakties sulaukė mūsų brangūs Parapijos mylėtojai, dirbę nuo pat pirmojo lietuvių žingsnio Adelaidėje. Tai Birutė ir Alfonsas Budriai.

Abudu meniškios sielos: Birutė Bažnyt. choro ir Lituania choro dainininkė, Ji ir „Nemuno dukra“ nuo pat pirmųjų dienų, kai dar ir vardo nebuvo. Prieš įsikūriant LKMDr-jai, Ji pirmojo prie Carito moterų būrelio vadovė, o įsikūrus Liet. Kat. Mot. Dr-jai, jos narė ir daugelį metų valdybose, jei ne valdyboje, tai kūrybingoji Bažnyčios puošėja. Ir dabar išliko tokia, visur tebedirba, viskuo domisi.

Alfonsas menininkas fotografas. Kiek Jo fotografuota ir gauta prizų. O dabar sumodernejus fotografijai jau Alfa filmuoje rašo į video juostas visus Parapijoje ir kitur vykstančius lietuvių pasirodymus. Pas Jį galima surasti visą Adelaidės lietuvių istoriją nuotraukose rekorderių ir video juostose. Parapijos Taryboje išdirbo virš 10 metų, šv. Kazimiero Bažnyčiai pagaminęs visokių, kur tik reikalinga medžio darbų.

1992 m. vasario 15 d. padėkos Mišios. Bažnyčia išpuošta baltų žiedų puokštėmis, šv. Mišios, klebonas kun. J.Petraitis sako

pamokslą laimina Jų 50-ties Metų Santuoką - Juodu. Visa aplinka ir nuotaika lyg dangiškojo grožio atspindys mūsų šv. Kazimiero Bažnyčioje. Jie atėjo ir padėjo Kristui už 50-ties metų Dovaną.

Po šv. mišių pas p.p.Budrius susirinko būrelis artimųjų ir sesutė Regina iš Lietuvos suruoštom tikrai vestuvinėm vaišėm. Skaniausiai pasivaišinta, pasišnekėta, prisiminta brangioji praeitis, net padainuota, o vestuvinį valsa armonika užgrojo 60-ties metų Vedybų Sukakties atšventusių Jaunasis. Tai buvo ramiai plaukiąs lietuviškas valsiukas iš anų mūsų jaunystės laikų. Atšventę šią gražią ir retą sukaktį, gyvuokite Viešpaties palaimoje.

Sventasis Tevas privačioje audiencijoje šiandien priėmė žmonių meilės apaštalių seserų vienuolių kongregacijos įkūrėją Motiną Teresę iš Kalkutos. Motina Teresė į Romą vakar atvyko iš Amerikos, kur neseniai jai buvo padaryta rimta širdies operacija. Nors Motina Teresė jau 81-nerių metų amžiaus, ji greitai atsigavo po sunkios operacijos, nors dar turės pasigydyti vienoje Romos ligoninėje.

Prasmingas pabendravimas

Susirinkome į šv. Kazimiero Bažnyčią 10.30 val. Sv. Mišios Liet. Kat. Moterų Dr-jos - Padėka už išlaisvintą Lietuvos Bažnyčią. Mišias aukojo kun. J.Petraitis, sako pamokslą apie dėkingumą ir jo stoką. Ryto saulė giedriai nušviečia Altorių ir visą aplinką, padėkos malda veržiai iš širdžių... Lekciją skaito Pirmininkė, Auką atneša V-bos narės.

Salėje gražiai paruoštas pusrytelis. Pirmininkė pristato mūsų viešnią, tai Druskininkų Kuweituose dirbanti daktarė Aldona Vosylienė. Susėdome prie stalų, kun. Klebonas palaimino, užkandome. p.Aldona apdalino mums visoms po žiupsnelį smulkių, Jos pačios surinktų gintarėlių, sakė, jie perduoda meilę mūsų kraštui. Pasakoja apie Dzūkiją - Pietinę Lietuvą. Tai yra žemės lopinėlis - Lietuvos gražuolis, pati aukščiausioji Lietuvos vieta. Druskininkų herbas - trys karūnuotos pušys. Miškai, miškai, baravykai, be galo gražūs ežerai, neužšalantis upelis - Ratnyčėlė, šaltiniai turintys gydomųjų savybių, visokiausių druskų. Ir kaip įdomu, pirmasis gydyklų daktaras pavarde - Sūrutis.

Dzūkijos gražiausia vieta tai Liškiava, mažutis kaimelis prisiglaudęs prie Nemuno. Liškiavą sudaro 4-rios kalvos, ant 4-tosios kalvos stovi Liškiavos bažnyčia. Ji statyta Dominikonų 1709 m. pavadinta „Sventosios Trejybės“ bažnyčia. Klebonas Valius Zubavičius. Dabar jau iš lauko ji atremontuota, laukia didelis darbas - vidaus atnaujinimas, kuris reikalau daug darbo ir lėšų. Nepaprastai gražu, kai važiuoji suktais keleliais - miškai, Nemuno mėlynė, vėl miškai, miškai ir išnyra Liškiavos bažnyčios didingas kupolas. Toje istorinėje bažnyčioje buvo aukojamos šv. mišios už Adelaidę - mus visus čia esančius lietuvius 1991m. Bernelių mišiose Kalėdose. Jas užprašė p.Aldona, kai pas ją viešėjo adelaidiškė

(Nukelta į 8 p s l.)

Iškilingai paminėta Vasario 16-oji Sydnėjaus Lietuvių Bendruomenėje

Sydnėjaus Apylinkės valdyba, kuriai priklauso tautinių švenčių-minėjimų organizavimas, šiais metais surengė ypatingai išpūdingą minėjimą. Šventės minėjimas prasidėjo iškilingomis pamaldomis St. Joachim's katalikų bažnyčioje. Šv. mišias už žuvusius dėl Lietuvos laisvės atlaikė prel. Petras Butkus MBE. Giedojo Sydnėjaus lietuvių choras „Daina“ vad. Birutei Aleknaitei, vargonuojant Justinui Ankui. Prieš pamaldas Tautos Fondo Atstovybė Australijoje rinko aukas „Vaiko tėviškės namams“ Lietuvoje. Šiuo metu surinkta \$1.250. Bažnyčioje, kurioje vyksta lietuviškos pamaldos vos talpino atvykusius parapijiečius. Daug iš jų nematytų veidų. Pasirodo, kad su Lietuvos atgimimu pabudo ir letargo miege užmigę tautiečiai. Sveikiname juos! Lietuvai reikalingi visi jos tautos vaikai, nežiūrint, kur jie begyventų. Manome, kad ir Lietuvos žmonės panašiai galvoja?

Po pamaldų vyko minėjimas Lietuvių namuose Bankstowne. Į minėjimą atsilankė šie aukšti svečiai: Olandijos Vice Konsulas A.J. Wagenmakers su ponia, Švedų Generalinio Konsulo Įgaliotinis Dirgita Sharpe ir jos vyras prof. Eric Sharpe, Vengrų Vice Konsulas Sandor Martin, Norvegijos Vice Konsulė Gerda Aasen, Vokietijos Generalinio Konsulo Įgaliotinis Rolf Meyer Older, Danijos Generalinis Konsular Per Lassen, Čekų-Slovakų Generalinis Konsular Josef Sladek, Prancūzų Konsulato spaudos Atache Gabriel Frantz, Lenkų Generalinis Konsulas Dr. Grzegorz Pienkowski, Britanijos Vice Konsulas John Hillman su ponia, Amerikos Vice Konsular Jonathan Smith, Rusijos Federatyvinės Respublikos Vice Konsulas Juri Popov. Turėjo dalyvauti pats Generalinis Konsulas Igor Shtcherbakov, kuris tą dieną buvo paguldytis į ligoninę.

N.S.W. valstiją atstovavo Federalinio parlamento narys Phil Ruddock MP. N.S.W. valstijos opoziciją atstovavo Bryan Vaughan MLC. Atsiprašė Užsienio reikalų ministeris senatorius Gareth Evans Q.C. N.S.W. Premieras Nick Greiner, parlamento nariai Dr. Marlene Goldsmith MLC, Federalinio parlamento nariai senatorius Grahme Richardson, John Howard MP. ir Michael MacKellar MP.

Aukštus svečius puošniuose Lietuvių namuose sutiko Lėta Kramilienė, jaunuolės Daina Sliterytė ir Jolita Burneikytė. Sydney bendruomenės pirmininkas inž. Vytautas Juška visiems rado tinkamą padėkos žodelį.

Lietuvių klubas dar niekada nebuvo matęs tokio didelio skaičiaus aukštų svečių iš įvairių konsulatų. Štai ką reiškia vėl turėti savo valstybę. Svečiai buvo labai nustebinti puošniu lietuvių klubu, tuo labiau sužinoję, kad Sydnėje randasi tik virš tūkstančio lietuvių. Niekas panašaus neturi didelės vengrų ir čeko-slovakų bendruomenės.

Minėjimas pradėtas Australijos himnu Advance Australia Fair. Bendruomenės pirmininkas inž. Vytautas Juška supažindina svečius anglų ir lietuvių kalbomis apie šios

šventės reikšmę po ilgų okupacijos metų Lietuvoje. Sugrįžusi iš Lietuvos, sydnėjiskė Lana Stasiūnaitytė perima minėjimo koordinavimą. Poetiškos sielos Prel. Petras Butkus MBE skaito invokaciją, prisimenami žuvusieji už Lietuvos laisvę. Po invokacijos dainuoja Sydnėjaus Ketvirtukas, „Lietuva“ ir „Tėvynės balsas“. Apylinkės valdybos vicepirm. A. Kramilius perskaito Lietuvos Garbės Konsulo Dr. A. Kabailos sveikinimą, lietuviškai, Sydnėjaus lietuviams.

Šiai dienai paskaitą kruopščiai buvo paruošęs inž. Vytautas Juška. Kalbėjo anglų kalba, nes salėje sėdėjo virš šimtinės garbės svečių, kurie lietuviškai nekalbėjo. Prelegentas vaizdžiai pristatė Lietuvą nuo Nepriklausomybės laikotarpio iki šių dienų. Dėkojo valstybių atstovams, kurios padėjo Lietuvai kelyje į laisvę.

Po paskaitos scenoje pasirodė pirmą kartą naujas Sydnėjaus Lietuvių Jaunimo ansamblis, vad. Justino Ankaus. Ansamblyje dainuoja 17 jaunuolių, keletas jų iš mišrių šeimų, kurių tėvai per ilgą eilę metų dirbo ir tebedirba Lietuvių bendruomenėje. Iš Jaunimo

ansamblio deklamuoja angliškai Mildos Kabailaitės - Dulhunty kurybą - „Grandmother“ - Peter Gustafson ir savo kūryba skaitė 14 metų Viktoras Sliteris „Lithuania“. Jaunimo ansamblis padainuoja „Mūsų Vėliava“ ir „Himnas Laisvei“.

Australijos Lietuvių Fondo Įgaliotinis Bronius Stašionis įteikia premija \$150 už geriausius pažymius lietuvių kalboje Rasai Venclovaitei, kuri pasižada ir toliau nepamiršti savo tėvų krašto bei jų kalbos ir dirbti toliau lietuvių bendruomenėje.

„Dainos“ choras vad. Birutei Aleknaitei ir diriguojant Justinui Ankui užbaigia minėjimą su „Ano pusėj Nemunėlio“, „Sugrįšiu paguosti tavęs“, „Audros siaučia“ M.K. Klajūno ir „Gražiausios spalvos“ K. Vasiliausko. Popirm. V. Juškos padėkos žodelio minėjimas užbaigtas visiems kartu giedant Lietuvos himną.

Po minėjimo visi kviestiniai svečiai buvo pavaišinti pagal lietuvišką vaišingumą. Labai išpūdingą Lietuvių tautodailės parodą buvo paruošusi Martina Reisgienė. Mūsų visų jai didelis ačiū. Keletas diplomatų žmonių

susižavėję lietuviškais juostomis, kad net užsirašė į tų juostų audimo pamokas. Martina Reisgienė joms padovanojo po juostą, kurios su dideliu džiaugsmu vaikščiojo priėmimo metu su tomis juostomis.

Visi diplomatai sakė, kad reportuos savo vyriausybėms apie šį nuostabų minėjimą ir priėmimą pas Sydnėjaus lietuvius.

Sydnėjaus Apylinkės valdyba yra ypatingai dėkinga visiems Sydnėjaus ir apylinkių lietuviams taip gausiai dalyvavusiems pamaldose ir minėjime. Dėkingai esame SBS Televizijai, kuri filmavo pamaldas ir visą minėjimą. Vakaro žinių laidoje pranešė apie įvykusį minėjimą Sydnėjaus lietuvių bendruomenėje.

Esame giliai dėkingi Lietuvių klubui už pagalbą ir kooperaciją. Onutei Kapocienei, David Fraser, Valei Stanevičienei, Zitai Cilvinienei, Aliui Burneikiui Vl. Sneideriui ir visiems kitiems prisidėjusiems savo darbu ir gėrybėmis prie pasisekimo šios didelės šventės mūsų bendruomenėje.

Antanas Kramilius

Perthas Vasario 16-tosios minėjimas

Minėjimą suruošė ALB Perth'o Apylinkės valdyba vasario 16 d. sekmadienį. Nešama į bažnyčią tautinę vėliavą palydėjo tautiniais rūbais apsirengusios tautietės, lietuvių kapelionas ir šventų Mišių patarnautojas.

Sv. Mišias atnašavo ir tai dienai pritaikintą pamokslą pasakė kun. dr. A. Savickis. Po pamaldų, didelis būrys lietuvių ir svečių susirinko į lietuvių salę bendriems pietūms ir minėjimo programai. Kad palengvintų darbą šeiminkėms, v-bos p-kas kun. dr. A. Savickis pietus užsakė vietnamiečių valgykoje; šeiminkės maistą išdalino, išnešiojo minėjimo dalyviams, organizavo pyragų padovanojimą, paruošė kavutę.

Minėjimą pravedė P. Cekanaukas. Pirmiausia, pristatė kvistus svečius: Federalinio Parlamento narį Paul Filling su šeima ir įvairių bendruomenių atstovus: kroatų- F. Alilovic, lenkų - A. Krinsky, slovėnų- Mrs. A. Furlan, slovėnų klubo atstovę - Mrs. D. Langrish ir lenkų moterų draugijos atstovę- Mrs. Leweczko. Feder. Ministeris Kim Beazley negalėjo atvykti.

Trumpą kalbą pasakė kun. Savickis. Paminėjo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą prieš 74 metus, laisvės kovas, komunistų ir nacių okupaciją ir valstybės atkūrimą 1991 metais.

Padėkojo Birutei Radzivanienei už tautinių šokių grupės suorganizavimą ir šeiminkėms už talkininkavimą bendrų pietų metu. Birutė Radzivanienė įteikė v-bai \$400 čekį, „Šatrijos“ šokių grupės auką.

Opozicijos atstovas Paul Filling pasveikino lietuvių b-nės valdybą ir svečius. Paminėjo, kad Lietuvai ir valstybėms atkūrus nepriklausomybę, Australijos ir Amerikos valdžios nesiskubino jų pripažinti oficialiai. Laisvę atgavusioms valstybėms labai reikalinga parama, nes komunistinė

sistema labai nualino tu kraštų ekonomiką. Daug rūpesčio kelia buvusios Sovietų S-gos armija, kuri tebėra laisvę atgavusiuose kraštuose.

Pasakojo apie savo pergyvenimus Kroatijoje ir Slovėnijoje, nes jis ten buvo tuo laiku, kai Jugoslavijos armija naikino tų valstybių miestus ir žudė laisvės kovotojus ir civilius. Baigdamas, palinkėjo Lietuvai nugalėti sunkumus, sukurti stiprią ekonomiką ir įsijungti į demokratinių valstybių tarpą.

„Šatrija“ (9 poros), vadovaujama B. Radzivanienės pašoko tautinius-vestuvinius šokius: dalyvavo „tėvai“, „piršlys“ ir kiti. Grupę sudaro lietuviai ir kitataučiai.

Kun. Savickis pranešė, kad kovo

TAUTOS FONDAS

Vasario 16-tosios proga Sydnėjaus ir apylinkių lietuviai aukojo per Tautos Fondą Vaiko Tėviškės Namams Lietuvoje. Surinktos aukos bus persiūtos artimiausiu laiku per kurjerį Mons. Vytautui Kazlauskui, Kauno Kunigų seminarijos profesoriumi ir SOS Vaiko draugijos pirmininkui.

Aukojo: Po \$50 N. Liutikaitė, V. Rušienė, NN, L.L. Barkus; \$40 A. Cibulskytė, po \$30 A. Lingė, J.E. Černiauskai, M. Statkienė, Prel. P. Butkus; po \$20 B. Ropienė, M.J. Koliavai, A. Giniūnas, J.A. Jūragiai, K. Šeitinienė, V. Jaras, T. Amber, Z.A. Storpierščiai, A. Žilys, G. Stefanovic, A. Jokantas, O.V. Lėverienė, L. Žalienė, V. Patašius, J. Grybas, O. Karkauskienė, V. Petniūnienė, V.J. Zablockiai, A. Savickienė, J.M. Žemaičiai, V. Račkauskas, M. Gailiūnas, E. Valiokas, Z. Cilviniene, A. Mauragis, M. Labutienė, P. Kaunas, O. Jarmalavičienė, \$15 A.S. Montvidai; po \$10 A. Pauliukonienė, V. Pauliukonis, A. Mikus, A. Brunkenė, A. Mickevičius, M.A. Cesnavičiai, A. Juodgalvis, S.

mėn. v-ba numato 2 parengimus: kovo 8-tą - Sv. Kazimiero minėjimą, o kovo 15 d. - Lietuvos Respublikos atkūrimo metines.

Kvistiems svečiams, Perth'o lietuvių vardu, jis padovanojo po knygą: „Lithuania: a View from Australia“.

Sekė kitų bendruomenių atstovų sveikinimai; Latvių b-nė atsiuntė raštišką sveikinimą. Lietuvos Garbės Konsulo dr. Kabailos atsišaukimą skaitė v-bos sekretorė R. Sidarienė. Sugiedoti Australijos ir Lietuvos tautiniai himnai.

Balys Steckis pakvietė dalyvius tylos minutę pagerbti žuvusius už laisvę lietuvius. Šį kartą, lietuvių ir svečių buvo tiek daug, kad salėje nesutیلpo: teko paruošti porą stalų priekiniame kieme.

Gintalienė, Irena Gintalaitė, V. Nausienė, V. Račiūnas, J. Žukauskas, R. Kalėda, P. Kelūša, S. Jarmalaukas, D. Jancy, V. Jasiūnienė, Z. Motiejūnienė, Ad. Laukaitis, E. Badauskienė, C. Protenė, D. Martinas, Ona Meiliūnienė, M. Migevičienė, M. Radzevičienė, neįskaitoma pavardė, A.L. Kramiliai; po \$5 A. Morris, M. Jason, S. Kriuklys, I. Jakštas, J. Satkauskas, P. Antanaitis, A. Skirka, J. Gudaitis, E. Lašaitis.

Viso \$1,250. Tautos Fondo Atstovybės vardu visiems aukojusiems pragiedrinti nelaimingų našlaičių dienas Lietuvoje, nuosirdus ačiū.

A. Kramilius, Tautos Fondo Ižd.

PRANEŠIMAS

Socialinės Globos Moterų D-jos Melbourne narių metinis susirinkimas įvyks kovo mėn. 29 d. sekmadienį, 2.30 val. p.p. Moterų Seklyčioje. Bus padaryti pranešimai ir renkama nauja valdyba. Po susirinkimo - kava ir užkandžiai. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

Soc. Globos Moterų Draugijos valdyba

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Ištekėjo Indrė Regina Kairaitytė, Algio ir Nijolės Kairaičių dukrelė, už Craig Anthony Kelly. Jungtvių šv. Mišios vyko mūsų šv. Jono bažnyčioje kovo 7 d. Vestuvių dalyvių buvo pilna bažnyčia, giedojo solo Birutė Kymantienė, vargonais palydint Zitai Prašmutaitei. Daugelis priėmė šv. Komuniją, jaunavedžiams linkint gausios Dievo palaimos. Vestuvių iškilminga puota vyko mūsų Lietuvių Namuose.

A urelija Lane (Urbonavičiūtė), 46 m. amžiaus, staiga mirė kovo 2 d. Dandenong ligoninėje, giliame liūdesyje liko vyras Viktoras, duktė Kristina 22 m., sūnus Jonas 16 m., motina Aldona Urbonavičienė, broliai, seserys, artimieji. Laidotuvių šv. Mišios atšautos mūsų šv. Jono bažnyčioje kovo 5 d.

„Tėviškės Aidams“ aukotojų sąrašas sausio mėn. 1992 m.

Melbourno Lietuvių Katalikų Moterų draugija \$200.

Melbourno Apylinkės valdyba \$100.

Melbourno Socialinės Globos draugija \$100. A.†A. Stasio Ramanausko palikimas \$100.

Po \$40 R. Urbanavičius, J. Seštakauskas; po \$30 J. Launikonis, V. Rinkevičius; A. Kramilius \$25.

Po \$20 aukoto: L. Bučelis, Mrs. P. Doniela, Mrs. J. Goodsall, A. Kubilius, J.&A. Kulys, V. Kuncaitis, J. Kraulaidys, J. Krutulis, A. Kiela, A.&J. Lekniai, B. Leitonas, St. Lipčius, S. Norvilaitis, G. Mikuličienė, J. Sarapinas, R. Smitas, K. Simkūnas, V. Sukevičius, Alf. Ročius, Pr. Vaičius.

Po \$15 aukoto: M. Cibulskis (NZ), R. Kačerauskas, V. Mačys.

Po \$10 aukoto: S. Augustavičius, A. Butkienė, Mrs. S. Bumblys, V. Braželis, V. Juod, J. Girdauskas, Mrs. E. Karblane, V. Malikienas, J. Lazdauskas, O. Steponavičienė, Ed. Sidlauskas, V. Stankevičius, J. Šeštoka, Mrs. R. Rakūnas, Mrs. E. Zdanavičius.

Po \$5 aukoto: Z. Bindokas, A. Češnavičius, Mrs. Iz. Baleišis, Mrs. M. Spencer-Gervilis (NZ), Mrs. E. Markonis, J. Norvilas, A. Miliauskas, M.&S. Tamašauskai, Mrs. H. Statkus, P. Stripeikis, Pt. Stankūnas, U. Vilkiene, Mrs. G. Pečiulis, J. Rapkauskas.

Visi paminėti asmenys yra pilnai užsimokėję prenumeratas ir šias sumas yra auka laikraščiu. Federacijos valdyba nuoširdžiai dėkoja „Tėviškės Aidų“ rėmėjams už paramą.

„Tėviškės Aidų“ administracija

Giedojo „Dainos Sambūrio“ choristai ir choristės, skaitymus atliko ir atsisveikinimo žodį tarė Romas Ragauskas, palydėta į Springvale kapines. Už jos vėlė šv. Mišioms aukoto: V.&A. Balnioniai, G. Baltutyte, J.&L. Braniškai, Petronėlė, B. Cesonis, V.&E. Čižauskai, K.&D. Lynikai, J.&B. Oželiai, E.&B. Pankevičiai, A.&V. Sakalauskai, M.&S. Tamašauskai, J.&A. Vaitkus, M. Žagarauskienė.

Velykinę išpažinti atlikime gavėnios metu. Išpažinčių šv. Jono bažnyčioje klausoma kiekvieną sekmadienį prieš lietuviškas pamaldas nuo 11.30 val.

Parapijos išlaikymui bendra suma vokeliais aukoto: \$60 D.&P. Baltutis, po \$25 A. Kalvaitienė, P. Mažylis; \$20 V. Baltrukonis. Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoju ir kartu prisijungusiems „Tėviškės Aidų“ prenumeratas. Kun. Pr. Dauknys.

Morningtono kapinėse kovo 21 d. šeštadienį 12 val. bus pašventintas paminklas ant A. † A. Nikodemo Ropės kapo, kuris mirė pernai balandžio 21 d. Po pašventinimo šv. Mišios bus pas poniją Ropienę namuose, 105 Beleura Hill Road. Kviečiami visi!

Geelonge lietuviškos pamaldos šv. Jono bažnyčioje kovo 22 d. sekmadienį 9.30 val.

Adelaidėje inžinierius Algimantas Grigonis, 66 metų amžiaus, mirė kovo 7 d. Ten palaidotas kovo 11 d. Turėjo daug pažįstamų ir Melbourne, Sydney ir kituose miestuose.

Aukos Lietuvos Tautiniam Olimpiniam komitetui

Lietuvos reprezentantų Barcelonos olimpiadoje dalyvavimo išlaidas padengti, LTOK-ui aukoto:-

Melbourne:- \$5,000 LKKDTalka, po \$50 A. Raudys, V.&S. Bartuškos.

Adelaidėje:- \$400 Lietuvių Pensininkų klubas.

Aukojusiems nuoširdžiai dėkoju.
J. Jonavičius
LTOK atstovas Australijoje

PRANEŠIMAS

Melbourno Pensininkų Sąjungos valdyba ruošia vienos dienos išvyką į Barooga sporto klubą, kovo mėn. 31 d. antradienį 7.30 ryte iš Flinders Street, Gas & Fuel pastatas. Kaina \$7.00. Pietūs bus klube. Užsisakyti pas Povilą Baltutį, 71 Nimmo Street, Middle Park, telef. 699 8419.

Melb. Pensininkų S-gos valdyba

A. † A. AURELIJA LANE (URBONAVIČIUTĖ)

Atėjo minutė, kada visų giminių, draugų ir pažįstamų vardu sakau Aurelijai paskutinį sudiev. Šiandien mes meldžiame Visagalio Dievo, kad priimtų Aureliją į savo Karalystę ir suteiktų amžiną ramybę ir laimę. Pasitiks ten Tave tėvas Jonas († 1991.V.23), jauniausias brolis Petras († 1988.V.31).

Aurelija gimė Vokietijoje 1946 m. sausio 24 d. Netrukus su tėvais išvyko į Venecuelą, o 1951 m.

atvyko į Australiją susitikti su motinos šeimos nariais. Iš pat mažens Aurelija buvo darbšti, visada stengėsi padėti kitiems, ypač savo šeimai, nes buvo vyriausioji iš seserų ir brolių. Kai staiga liga ją suėmė ir nuvežta į ligoninę, netikėtai, užmerkė akis kovo 2 d. Dideliame liūdesyje liko vaikai, vyras, motina, močiutė, broliai, seserys, giminės, draugai, pažįstami. Išėkis Viešpaties Ramybėje.

Romas Ragauskas

Nepriklausomybės Dienos paminėjimas Geelonge

Su didžiausiu džiaugsmu širdyse, rinkosi Geelongo lietuviai St. John Bažnyčioje iškilmingom mišiom. Ir štai tarpduryje pasirodė lietuvių organizacijų bei Melbourne DLK „Vytenio“ Šaulių kuopos iškilmingai įneštos vėliavos. Bažnyčioje susirinke, kartu su choru „Viltis“, giedojo „Lietuva Brangi“. Pamaldas pradėjo kunigas dr. P. Dauknys, skaitinius atliko V. Bindokas ir A. Obeliūnas, aukas atnešė S. Bungardienė ir A. Bungardaitė-Freemantle. V. Stuikevičius (bažnytinio k-to pirmininkas, Federacijos įgaliotinis) perskaitė tikinčiųjų maldą. Pamaldos pasibaigė Tautos Himnu.

Geelongo bendruomenės Lietuvių Namuose iškilmingai buvo perskaitytas Lietuvos Respublikos Konsulato sveikinimas Geelongo lietuviams šios brangios šventės proga, dr. A. Kabailos vardu. Tai atliko, ir toliau kalbėjo Liet. bendr. pirmininkas, O. Schrederis. Tylos minutė pagerbėmė žuvusius vaduojant nepriklausomą Lietuvą. Buvo išreikšta viltis dar daug tokių švenčių kartu visiems sulaukti. Pasinaudodamas proga O. Schrederis padėjo visiems darbininkams, prisidėjusiems prie remonto darbų, atliktų besiruošiant nepriklausomybės dienos minėjimui.

Po V. Stuikevičiaus perskaitytos invokacijos, sekė T. Kondroto paskaita. Tomas, neseniai atvykęs iš Lietuvos ir pastoviai apsigyvenęs Geelonge, savo kalboje trumpai priminė Lietuvos praeitį ir išreiškė savo mintis apie dabartinę padėtį Lietuvoje.

Meninę dalį pradėjo Savaitgalio Mokyklos mokiniai pasakydami išmuktas eiles ir pašokdami populiarius Lietuvoje šokius -

žaidimus: „Strykt, strakt“, „Siaudų batai“ ir „Mes esam muzikantai“. Akordeonu pritarė M. Kymantas, o vadovė G. Pranauskienė šoko kartu su vaikais.

Choro pasirodyme skambėjo keturios dainos. Akomponavo J. Henderson. A. Vasiliausko dainoje „Brangiausios Spalvos“, Savaitgalio Mokyklos mokinukai, mojuodami lietuviškomis vėliavėlėmis ir pritardami savo gležnais balseliais bendram choro skambėjimui, netikėtai visus sugraudino. Ne vienas, dainuodamas apie lietuviškos vėliavos spalvų reikšmę, nejučiomis nuklydo į praeitį ir prisiminė, kiek ilgesio ir atsiskyrimo metų praleista svetimame krašte. Daugelio akyse matėsi ašaros, o mūsų mažieji, lyg lieknos atžalos pabrėžė gyvenimo tekme nesulaikomą kaitą, bet iš kitos pusės - lietuvių kalbos ir kultūros gyvybingumą.

Pranešėja Edita Ratajczak gražiai vedė koncertą, kurio pabaigoje Liet. bendr. pirmininkas O. Schrederis padėjo visiems prisidėjusiems prie šios reikšmingos dienos paruošimo ir iškilmingumui įtvirtinti buvo giedamas Tautos Himnas.

Po to sekė bendruomenės moterų draugijos suruošti pietūs. Darbščiosios moterys suaukojo pyragus, o jau pietų vos visiems užteko - taip buvo skanu.

Bendr. namų remontui suaukoti \$508, \$50 iš kurių suaukojo „Vytenio“ Kuopos Šauliai. Visų akys nukrypdavo į sceną, kuri šiandien atrodė ypatingai. Dekoracijos, puošusios sceną, ilgamečio kultūros barų arėjo M. Kymanto nuopelnas. Tuo pačiu, susirinke apžiūrino vaikų parodas, pieštas tema „Laisva Lietuva“. Taip ir baigėsi nepriklausomybės šventė, pažymėta su didele pagarba, tarsi mažoje Lietuvoje. Pajūraitė

Kalba T. Kondrotas

A. † A. Aurelijai Lane

mirus jos mamytę, mūsų mielą choristę Aldoną Urbonavičienę, šeimą ir artimuosius giliai užjaučiame.

Melbourno „Dainos Sambūris“

A. † A. Aurelijai Lane (Urbonavičiutei)

iškeliavus į amžinybę, jos vyrą Viktorą, dukrą Kristiną, sūnų Joną, motiną Aldoną Urbonavičienę, seseris Birutę, Nataliją, brolius - Joną ir Algį, bei visus artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdimė.

A. & V. Balnionių šeima
G. Baltutyte
Pet. & D. Baltučiai
Pov. & D. Baltučiai
A. & S. Muceniekai

S. Marčiulionio rūpesčiai

Jeigu truputį anksčiau lietuviai su pasididžiavimu visame pasaulyje kartodavo Arvydo Sabonio pavardę, tai dabar, nors aukštasis Sabonis Europoje dar yra gerai žinomas, tačiau šiuo metu, ypatingai Amerikoje, labai aukštai yra iškilęs Sarūnas Marčiulionis. Jis žaidžia profesionalų „Golden State's Warriors“ krepšinio komandoje, kuri šiuo metu, savo Pacifiko distrikto lygoje, yra pirmoje vietoje. Amerikos krepšinio magazinas „Basketball“, apžvelgdamas šių metų Amerikos profesionalų krepšinio komandas Amerikoje, rašydamas apie S. Marčiulionį, labai gražiai apie jį atsiliepė, visur paminint, kad jis yra iš Lietuvos. Visoje komandoje, procentiniai skaičiuojant jo įmetimus, prasiveržimus ir padėjimus kitiems žaidėjams atsiekti taškus, jis yra 4-tas. Jis yra labai geras iš artimesnių metimų, agresybus prasiveržimuose, už ką jis pelno daug metamų baudų, labai dideliu procentu jas išnaudodamas, kas viršija net ir pačius žymiausius Amerikos profesionalus, kaip Mullin ir Michel Jordan. Jis dar yra nedrąsus trijų taškų metimų zonoje. Profesionalu jis yra jau antri metai ir už juos jis gavo apie 2 mil. dolerių. Dabar kalbama, kad jau už kiekvienus metus jis gaus po 2 mil. dolerių.

Kaip plačiai rašo kitas Amerikos „Rocky Mountain News“ laikraštis, tai Marčiulionis, nors ir gyvena Amerikoje, bet jo namai yra Lietuva. Jis labai rūpinasi ir yra susijaudinęs visu Lietuvos gyvenimu, bei pasilikusia savo tėvų šeima, nors žmona ir dukra gyvena su juo Amerikoje. Laikraščio reporteriui jis su skaudančia širdimi pasakojo, kad Kalėdų švenčių metu jo artimieji Lietuvoje negalėjo vakarais eiti į gatves ir ten džiaugtis šventiška nuotaika, nes yra tai daryti pavojinga. Labai sunku yra ir su maistu, tačiau jis, kiek gali tai padeda ir tikrai savo šeimai ten jis neleis badauti. Šitą viską ir savo kitus rūpesčius jis labai nuoširdžiai pasidalija su savo treneriu Don Nelson ir jo padėjėju sūnum Donn. Jis juos sutiko 1980 metais, kai jis su jaunių rinktine ir jaunasis Donn'as žaidė Sovietų S-je. Jie pasidarė geri draugai ir dabar ta draugyste tęsiasi toliau. Jo pagelba Marčiulionis buvo pakviestas į Ameriką ir dabar labai sėkmingai žaidžia už „Warriors“. Dabar, kada Lietuvoje yra sunkūs laikai, Marčiulionis labai daug pasakoja savo naujiems draugams apie padėtį Lietuvoje ir Lietuvos vardas ten yra gerai žinomas. Jie ne vien tik kalba, bet ir labai daug padeda savo artimiesiems ir ypatingai Lietuvos krepšiniui. Šiuo metu yra baigiama įrengti speciali krepšinio mokykla ir sportininkų hotelis Vilniuje. Ten

bus ne tik mokoma krepšinio meno. Jaunieji Lietuvos krepšinininkai, kuriems bus suteikta pačios geriausios galimybės treniruotis, taip pat galės susipažinti ir su Amerikos krepšiniu, iškiliesiems dalyvaujant ir Amerikos krepšinio mokyklose. Kaip sako Sarūnas, jo tikslas šioje mokykloje yra ne tik išmokinti jaunuosius krepšinio meno, bet taip pat ir išauklėti tuos jaunuolius, kad jie būtų sąžiningi ir geri Lietuvos piliečiai.

Pernai metais S. Marčiulionis buvo išrinktas pačiu iškiliausiu Lietuvos sportininku ir man teko garbė įteikti jam labai gražią jo tikrai užpelnytą dovaną. Jis ir dabar yra išrinktas į Lietuvos olimpinę krepšinio rinktinę, kuri dalyvaus Barcelonos olimpiadoje. Jo lėšomis

visa ši rinktinė gyvens ir treniruosis jo pastatytame Vilniaus sportininkų hotelyje ir salėje. Sarūnas yra ypatingai dėl visų savo žaidimo atsiekimų dėkingas Nelsonų šeimai ir, atsidėkodamas už tai, jis pasistengė, kad treneris Nelson būtų pakviestas Lietuvos olimpinės rinktinės trenerio Sargūno padėjėju.

Su visais geraisiais Lietuvos krepšinininkais, kurie praeitoj olimpiadoj, žaisdami už Sov. S-gą laimėjo olimpinį aukso medalį, Barcelonos olimpiadoje irgi tikisi gerai pasirodyti, nors už Amerikos rinktinę, pirmą kartą žaidžiant ir profesionalams, auksinis laimėjimas yra niekam neįmanomas. Tat sėkmės Sarūnui ir visiems olimpiečiams.

Ant. Laukaitis

Vikt. Pensininkų Sąjungos susirinkimas

Metinis Pensininkų Sąjungos narių susirinkimas įvyko antradienį, kovo mėn. 3 d. 11 val. Melbourne Lietuvių namų Jubiliejiniėje salėje.

Sis susirinkimas susidėjo iš dviejų dalių: Sąjungos valdybos rinkimai ir susitikimas su Viktorijos Ethnic Affairs ministre, gerb. Caroline Hogg MP. ir jos patarėja Ms. Jenifer Cutts.

Susirinkimui pirmininkavo Jurgis Rubas, sekretoriavo Halina Statkuvienė. Veiklos pranešimus padarė Sąjungos pirm. Alisa Baltrukonienė, išdininkė - Vita Jablonskienė. Kontrolės komisijos pranešimą padarė Viltis Kružienė. Kelionių vadovas Povilas Baltutis pranešė apie metų bėgyje suorganizuotas keliones ir apie organizuojamą kelionę liepos mėn. pradžioje į Lietuvą.

Penki Sąjungos valdybos nariai sutiko pasilikti valdyboje dar vieniems metams išskyrus Albiną Ramoškiene, kuri atsisakė. Penkių darbščių valdybos narių pilnai užtenka. Sąstatą susirinkimas gausiu plojimu priėmė.

Dabartinę Pensininkų Sąjungos valdybą sudaro: Alisa Baltrukonienė - pirmininkė - tel. 803 4292; Povilas Baltutis - vice-pirm. ir kelionių vadovas - tel. 699 8419; Vita Jablonskienė - išdininkė - tel. 818 7145; Irena Vilkišienė - sekretorė; Marcelė Matulionienė - ruošos patarėja - tel. 310 1247.

Kontrolės komisijai darinktas Henrikas Petrauskas, vietoje velionio Vinco Petrusevičiaus.

Dabartinę Kontrolės komisiją sudaro: Juozas Sniras, Viltis Kružienė, Henrikas Petrauskas.

Antra susirinkimo dalis praėjo pakilioje nuotaikoje prie Onutės Szentimrey su pagelbininkėmis paruoštų karštų pietų, kuriuose dalyvavo 119 Pensininkų Sąjungos narių ir Ethnic Affairs ministrė Caroline Hogg MP su patarėja Jenifer Cutts ir Melb. Klubu valdyba. Ministrė atvyko ne tuščiomis - įteikė Klubu valdybai vertingą paramos čekį. Klubu vardu ministrei ir jos patarėjai buvo įteikta po gintarų virtinėle, kurių vieną virtinėle paaukojo klubui Juozas

Australijos Lietuvių Dienos

Jaunimo koncertai - tai populiarūs, įdomūs ir kontraversiški renginiai. Kartais perilgi, kartais per trumpi; vieniems patinka, kitiems ne - bet visuomet sutraukia daug žiūrovų, pripildo sales, ir sukelia daug pokoncertinių diskusijų. Canberroje 1984 metais žmonės net į salę nebetilpo!

Koncertai pasižymi įvairumu. Dalyvauja didžiųjų miestų jaunimo grupės pastatydamos vaizdelius-vaidinimėlius - prisimenam Melbourne „Jūratė ir Kastytis“, Canberros „Gedimino sapnas“, Sydnėjaus „Pavasaris“, Adelaidės „Pusanro metro“, „Laukiu“, ir eilę kitų. O kas gali užmiršti, kai 1982 metais vietoj tradicinio teatro spektaklio, Melbourne jaunimas pastatė „Pakštuma“? Be šių grupinių pasirodymų, dalyvauja daug atskirų talentingų jaunuolių: skambina pianinu, groja smuiku, akordeonu, šoka, dainuoja ir t.t. Talento turime daug, ir ateinančiose Dienose tikimės išlaikyti aukštą Jaunimo koncerto lygį.

Jaunimo koncertą organizuoja Nijolė Vencloviene, sėkmingai pravedusi koncertą 1986 metais. Jau yra išsiųsti kvietimai dalyvauti visų didesniųjų vietovių jaunimui: Adelaidei, Brisbanei, Canberrai, Geelongui, Hobartui, Melbournei, Perthui ir Sydnėjui. Jeigu atsirastų jaunuolių kur kitur, kurie norėtų prisidėti prie programos, prašom kreiptis į p. Vencloviene, 12 Cromarty Cres., Winston Hills, NSW, 2153. Jaunimo koncertas įvyks antradienį, gruodžio 29 d.

ALD informacija

Balčiūnas. Ačiū jam.

Kava ir pyragaičiai pasivaišinusios, gerbiamos viešnios Klubu valdybos pirm. Vlado Bosikio ir dr. Jono Kuncos vedamos, o susirinkusių Pensininkų Sąjungos narių plojimais palydimos, išėjo jos apžiūrėti kitos Lietuvių Namų dalies. Dal.

Prasmingas pabendravimas

(Atkelta iš 5 p sl.)

p. Ilgūnienė, kurios Viešnia Adelaidėje yra Doktorė.

Cia aprašiau Doktorės pasakojimo tik trupinėlių, reikėjo ją matyti ir klausyti, tada pajauti Jos gilią meilę tam kampeliui ir kyla toks noras į ten, tiesiog pamatai tą grožį, tuos Jos apipasakotus vaizdus. Paliko ilgesingą norą į laisvą Lietuvą, kuri laukia mūsų visų per kančią ir vergiją išlaikiusi savo grožį.

Viešnia paskaitė Liškiavos Klebono kun. Valiaus Zubavičiaus laišką, kuris su nuoširdumu ir meile rašytas mums adelaidskiams.

Palietėme ir politiką ir sunkią dabartį, bet Viešnia linksmi nusišypsojo ir pasakė - mes išlaikėme Lietuvą ir išlaikysime.

Ačiū mūsų viešniai ir visiems išlaikiusiems Lietuvą ir save tokiais gražiais, nenuklydusiais, tvirtais.

S.P.

MELBOURNAS - VILNIUS

Nuo sausio vidurio SWISSAIR pradėjo du skridimus per savaitę iš Šveicarijos Zurich į Vilnių.

Puikiai ryšiai su įvairiom oro linijom per Hong Kong, Singapore ar Bangkok gali būti sujungti su jūsų SWISSAIR skridimu.

Vietos tuojau pat užsakomos nuo \$2,299 Melbourne-Vilnius ir atgal.

Dėl skridimų informacijų kreiptis į SWISSAIR telefonu 670 9075 ar per savo kelionių agentą.

swissair

343 Little Collins Street,
Melbourne, 3000

(Pasiteiravimui iš provincijos) Telef. veltui 008 331121.

TIKROS KATALIKŲ LAIDOTUVĖS

Mes tikime, kad mūsų uždavinys yra ne tik laidotuves sutvarkyti profesionaliai ir ramiai, bet taip pat suprasti ir pagerbti suinteresuotų žmonių jausmus ir užtikrinti, kad laidotuvių sutvarkymas yra prasmingas ir tinkamas.

TOBIN BROTHERS FUNERAL DIRECTORS

Doncaster: 816 Doncaster Road.....	848 3666
East Burwood: 294 Burwood Highway.....	802 9999
Frankston: 232 Cranbourne Road.....	789 6766
Gardenvale: 135 Martin Street.....	596 8144
Glenroy: 111 Wheatsheaf Road.....	306 2044
Malvern: 1382 High Street.....	509 4811
Noble Park: 505 Princes Highway.....	546 7644
North Melbourne: 189 Boundary Road.....	329 6144
Ringwood: 331 Maroondah Highway.....	870 8011
Berwick: 21 Lyall Road.....	707 5533
Moorabbin: 16 Tuck Street.....	555 9088
St. Albans: 69 Alfrieda Street.....	367 4333